

Riera de Merlès

Lluçà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector sud-oest, oest i nord-oest del terme municipal
Emplaçament Delimita el terme municipal per l'extrem oest

Coordenades:

Latitud: 42.05993
Longitud: 2.00941
UTM Est (X): 418038
UTM Nord (Y): 4656905

Classificació

Número de fitxa 08109 - 210
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire: Natura 2000 – Àrea especial de conservació
Observacions protecció: PEIN. MER 82. Riera de Merlès.
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Titular: Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient. ACA. c/ Provença, 204-208, 08036 Barcelona

Fitxes associades:

[Pont de les goles de les Heures](#)

[Pont del pas de Montclús](#)

Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs

Data de registre de la fitxa: dc., 15/07/2009 - 02:00

Descripció

La riera de Merlès és un afluent del Llobregat mitjà per l'esquerra. El seu naixement és al Pre-Pirineu, en terme de Sant Jaume de Frontanyà, al Berguedà, i té una trajectòria inicial de nord a sud, creuant o delimitant els termes municipals de Sant Jaume de Frontanyà, les Lloses, Borredà, la Quar, Sagàs i Lluçà fins a Santa Maria de Merlès, on agafa una trajectòria de nord-est a sud-oest fins afluïr al Llobregat a mig camí entre Puig-reig i Navàs delimitant els termes municipals de Sagàs, Navàs i Puig-reig. És una riera de trajecte llarg i desnivells suaus i un cabal relativament considerable amb minves estivals petites. En el seu pas per Lluçà, la riera de Merlès té un trajecte relativament llarg, d'uns 7'5 quilòmetres que comença a l'extrem nord, al sud del molí de Vilartimó, i acaba a l'oest de Manyaques, prop de les goles de Vilalta. Tot el tram de la riera està protegit dins el Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya o PEIN. Aquest mateix espai de protecció resta inclòs en la proposta catalana Xarxa Natura 2000. Es tracta d'una riera humanitzada amb una gran quantitat de rescloses, preses i ponts. De nord a sud, la riera de Merlès passa pel molí de Vilartimó (en terme municipal de Borredà), el molí de les Heures (en terme municipal de la Quar) a més de nombrosos punts on queden vestigis de rescloses on antigament s'aprofitava també la força de l'aigua.. També es troben diversos ponts al llarg del recorregut de la riera i diversos guals que permeten creuar-la. La riera de Merlès forma diversos espais d'interès paisatgístic com gorgs i goles, ja que bona part del seu curs transcorre entre grans formacions rocoses. Entre aquest punts destaquen les goles de les Heures i les goles de Vilalta i, tot i que són nombrosos els racons on la riera passa entre grans roques permetent observar a banda i banda nombroses incisions a la roca, testimoni d'antigues rescloses i passeres. Al seu pas per Lluçà, la riera rep pocs afluents importants entre els que destaquen el rec de Cabres Mortes, el rec de cal Toves, el rec de la baga de Guiau i el torrent de Sant Joan o de Manyaques. La riera de Merlès ha patit un retrocés en la conservació d'espècies autòctones. Si bé la qualitat de l'aigua segueix sent molt bona, la introducció d'espècies no autòctones ha minvat la població d'espècies com el cranc de riu, substituït en molts punts pel cranc americà o les bagres i els barbs, espècies autòctones que han vist ocupar el seu espai per espècies introduïdes com el percasol o el black-bass. Tot i així, el fet que la riera estigui seccionada en moltes parts per les diferents rescloses ha permès que encara es conservin espècies autòctones, entre les que destaca l'espècie protegida *Unio Aleroni*, un mol·lusc d'aigua dolça que sobreviu en alguns punts de la riera.

